

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z wniosku J. M.
przy uczestnictwie F. M. i W. M.
o podział majątku wspólnego i dział spadku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 czerwca 2021 r.,
skargi kasacyjnej uczestnika F. M.
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 3 października 2018 r., sygn. akt XXVII Ca [...],

- 1) oddała skargę kasacyjną,
- 2) przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w W.) na rzecz adwokata J. D. kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi F. M. z urzędu w postępowaniu kasacyjnym,
- 3) ustala, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. M. złożył wniosek o uzupełniający dział spadku po matce T. M., zmarłej w dniu 6 lipca 2008 r., pozostającej w chwili śmierci w ustroju wspólności ustawowej z uczestnikiem W. M..

Postanowieniem z dnia 26 września 2016 r., Sąd Rejonowy w P. ustalił, że w skład majątku wspólnego małżonków T. M. i W. M. na dzień 6 lipca 2008 r. wchodziła: kwota 289.042,08 zł., stanowiąca równowartość przedsiębiorstwa pod nazwą „T. M.” w P., które uległo likwidacji wobec wykreślenia z Ewidencji Działalności Gospodarczej z dniem 30 lipca 2008 r. oraz kwota 39.000 zł zgromadzona na rachunku bankowym tj. rachunku bieżącym przedsiębiorców indywidualnych o nr [...] prowadzonym przez Bank Spółdzielczy w P. dla T. M. (pkt I); ustalił, że w skład spadku po T. M., zmarłej w dniu 6 lipca 2008 r., wchodzi kwota 164.021,04 zł, na którą to złożyła się kwota: 144.521,04 zł stanowiąca równowartość 1/2 udziału w przedsiębiorstwie pod nazwą „T. M.” w P. oraz kwota 19.500 zł., stanowiąca 1/2 udziału w środkach zgromadzonych na opisanym wyżej rachunku (pkt II); dokonał podziału majątku wspólnego i działu spadku w ten sposób, że zasądził od uczestnika postępowania F. M. na rzecz wnioskodawcy J. M. kwotę 82.010,52 zł tytułem spłaty przysługującego mu udziału w spadku (pkt III).

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 6 lipca 2008 r. zmarła T. M.. W dniu otwarcia spadku pozostawała w związku małżeńskim i ustroju wspólności ustawowej małżeńskiej z uczestnikiem postępowania W. M.. Z małżeństwa tego pochodzi dwóch pełnoletnich synów: wnioskodawca J. M. i uczestnik postępowania F. M.. Prawomocnym postanowieniem z dnia 15 października 2008 r. (I Ns [...]), Sąd Rejonowy w P. stwierdził, że spadek po T. M. na podstawie ustawy nabyli synowie F. M. i J. M. po 1/2 części każdy z nich. Wiesław Myszak odrzucił spadek po żonie. Małżonkowie M. prowadzili wspólnie działalność gospodarczą, zarejestrowaną na T. M., wpisaną do Ewidencji Działalności i Informacji o Działalności Gospodarczej, polegającą na sprzedaży artykułów budowlanych w pawilonie handlowym położonym w W. przy ul. R., wybudowanym ze wspólnych środków finansowych na dzierżawionej przez T. M. działce gruntu, stanowiącej własność Miasta W.. T. M. prowadziła rachunek bieżący przedsiębiorców

indywidualnych o nr [...] w Banku Spółdzielczym w P. . Na dzień 6 lipca 2008 r. na rachunku pozostawała kwota 36.059,19 zł. W dniu 15 lipca 2008 r. F. M. wypłacił z tego konta kwotę 39.000 zł. Po śmierci żony, w dniu 7 lipca 2008 r. W. M. działając w imieniu przedsiębiorstwa T. M., wystawił Fundacji T. z siedzibą w W. fakturę VAT nr [...] z tytułu sprzedaży na rzecz Fundacji materiałów remontowo-budowlanych według załącznika i artykułów ochronnych na kwotę 289.042,08 zł brutto. W dniu 12 lipca 2008 r. S. K., działając w imieniu Fundacji T. z siedzibą w W., wystawił na rzecz F. M., prowadzącego zarejestrowaną działalność gospodarczą pod firmą M. z siedzibą w W., fakturę VAT nr [...] z tytułu sprzedaży na jego rzecz towaru według załącznika i rękawic ochronnych na kwotę 294.940,89 zł brutto. Powyższym transakcjom nie towarzyszyło ani przekazanie towaru, który miał być przedmiotem sprzedaży, ani przekazanie kwot, które miały stanowić cenę sprzedaży. Objęty tymi fakturami towar został przejęty w całości przez F. M.; w tych czynnościach nie uczestniczył wnioskodawca J. M.. W dniu 30 lipca 2008 r. przedsiębiorstwo T. M. uległo likwidacji wobec wykreślenia z Ewidencji Działalności Gospodarczej; likwidatorem przedsiębiorstwa był W. M..

W dniu 20 lipca 2008 r. oraz w dniu 15 czerwca 2009 r. F. M., J. M. i W. M. zawarli pisemne porozumienia w sprawie umownego podziału składników majątku wchodzącego w skład majątku wspólnego małżonków M. i w skład spadku po T. M.. Uzgodnili sposób podziału nieruchomości oraz wymienionych w porozumieniach ruchomości. W dniu 30 czerwca 2009 r. zawarli umowę w formie aktu notarialnego w przedmiocie zniesienia współwłasności wymienionych w niej nieruchomości. W żadnym z tych porozumień nie wymieniono przedsiębiorstwa zarejestrowanego na T. M. jako składnika podlegającego umownemu podziałowi między uprawnionych.

Opierając się na tych ustaleniach, Sąd Rejonowy dokonał uzupełniającego działu spadku po T. M. połączonego z uzupełniającym podziałem tego składnika majątku wspólnego małżonków M. według stanu na dzień otwarcia spadku oraz na dzień podziału. Sąd podniósł, że w chwili otwarcia spadku w skład majątku objętego wspólnością ustawową małżonków wchodziło przedsiębiorstwo handlowe; w skład spadku po zmarłej wszedł zatem przysługujący jej udział w tym przedsiębiorstwie. W chwili orzekania o dziale spadku przedsiębiorstwo to już nie istniało, albowiem zostało zlikwidowane, stąd do masy majątkowej podlegającej podziałowi Sąd

zaliczył kwotę pieniężną stanowiącą równowartość udziału przypadającego T. M. w tym składniku majątku wspólnego i stosownie do poczynionych ustaleń faktycznych uznał, że skoro całość majątku spadkowego przejął spadkobierca F. M., to jest on zobowiązany do zwrotu połowy tej kwoty na rzecz drugiego spadkobiercy - wnioskodawcy J. M..

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 3 października 2018 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację uczestnika F. M., dzieląc ustalenia faktyczne i oceny prawne Sądu pierwszej instancji.

W skardze kasacyjnej uczestnik F. M. zarzucił naruszenie art.379 pkt 2 w zw. z art.378 § 1 w zw. z art.13 § 2 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 378 § 2 k.p.c. i art. 382 k.p.c.; art. 512 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.; art. 381 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz naruszenie art. 1038 k.c. w zw. z art. 684 k.p.c.; art. 83 § 1 w zw. z art. 535 k.c. i art. 5 k.c. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego w W. oraz postanowienia Sądu Rejonowego w P. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę postanowienia Sądu Rejonowego w P. i oddalenie wniosku J. M..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej należy rozpocząć od podstawy procesowej, w tym od najdalej idącego zarzutu naruszenia art.379 pkt 2 w zw. z art. 378 § 1 w zw. z art.13 § 2 k.p.c. przez nieuwzględnienie przez Sąd Okręgowy z urzędu nieważności postępowania przed Sądem Rejonowym, spowodowanego nienależytym, w ocenie skarżącego, umocowaniem pełnomocnika procesowego wnioskodawcy J. M. . Pełnomocnictwo ograniczało się do sprawy o dział spadku po T. M. i nie zostało rozszerzone przez J. M. o sprawę o podział majątku wspólnego rodziców. Uczestnik wskazał także, że wnioskodawca nie zatwierdził czynności pełnomocnika procesowego do czasu wydania przez Sąd Okręgowy prawomocnego orzeczenia w tej sprawie. W odniesieniu do tych wywodów należy

podnieść, że ocena zakresu, czasu trwania i skutków umocowania następuje według treści pełnomocnictwa, a więc przy zastosowaniu dyrektyw językowo - logicznych oraz przepisów prawa cywilnego, w tym w szczególności zasad dotyczących wykładni oświadczeń woli (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2006 r., II UZ 78/05, OSNP 2007, nr 7-8, poz. 117 oraz z dnia 28 października 2011 r., I CZ 82/11, niepubl.). Wbrew stanowisku skarżącego, z treści pełnomocnictwa datowanego 5 października 2007 r. (k. 64 akt sprawy) wynika, iż J. M. upoważnił adwokata W. A. do reprezentowania go w sprawie o zapłatę oraz wszelkich sprawach dotyczących spadku po T. M.. Uzupełniający dział spadku, połączony z niezbędnym uzupełniającym podziałem majątku wspólnego zmarłej i jej małżonka (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 1972 r., III CZP 100/71, OSNC 1972/7-8/129) niewątpliwie należy do kategorii spraw wymienionych w treści pełnomocnictwa; nie ma zatem podstaw do uznania, że zachodzi zarzucana przez skarżącego przesłanka nieważności postępowania.

Nie jest także uzasadniony zarzut naruszenia art. 512 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przez nieuwzględnienie oświadczenia wnioskodawcy o cofnięciu wniosku wobec niezgłoszenia sprzeciwu przez pozostałych uczestników postępowania i zaniechanie umorzenia postępowania wywołanego tym wnioskiem. Należy bowiem podzielić stanowisko Sądu Okręgowego, a także pogląd Sądu Rejonowego, że nie doszło do skutecznego cofnięcia przez J. M. wniosku o sądowy podział wskazanych składników majątkowych, a zatem nie ziszczyły się warunki do umorzenia postępowania działowego. Stosownie do art. 512 § 1 k.p.c., po rozpoczęciu posiedzenia albo po złożeniu przez któregokolwiek z uczestników oświadczenia na piśmie cofnięcie wniosku jest skuteczne tylko wtedy, gdy inni uczestnicy nie sprzeciwili się temu w terminie wyznaczonym. Wnioskodawca istotnie oświadczył na rozprawie w dniu 19 kwietnia 2013 r. (k. 255 akt), że cofa wniosek bez zrzeczenia się roszczenia. W reakcji na to stanowisko wnioskodawcy uczestnik F. M. złożył oświadczenie, z którego wynikało, że nie wyraża zgody na cofnięcie przez J. M. wniosku bez zrzeczenia się roszczenia; godzi się natomiast na cofnięcie wniosku połączone ze zrzeczeniem się roszczenia (k. 255, k. 260 i k. 285 akt). Takie samo oświadczenie złożył uczestnik W. M. (k. 285 akt). W tej sytuacji wnioskodawca na rozprawie w

dniu 14 lutego 2014 r. jasno zmanifestował chęć dalszego prowadzenia sprawy działowej (k.285 akt), co nie dawało jakichkolwiek podstaw do umorzenia tego postępowania.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 381 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. polegający na bezpodstawnym, w ocenie skarżącego, pominięciu przez Sąd Okręgowy - jako spóźnionego- zgłoszonego na rozprawie apelacyjnej w dniu 23 maja 2018 r. wniosku skarżącego o dopuszczenie dowodu z dokumentu w postaci odpisu zestawienia transakcji za okres od dnia 1 lipca 2008 r. do dnia 30 września 2008 r. na rachunku bankowym prowadzonym przez Bank M. S.A. dla przedsiębiorstwa M.. Trafnie bowiem argumentował Sąd drugiej instancji, że uczestnik nie wykazał, aby dowodu tego nie mógł przedstawić wcześniej lub by potrzeba jego powołania powstała później. Zasadnie także wskazał Sąd Okręgowy, że skarżący został przesłuchany w charakterze uczestnika (art. 299 w zw. z art.304 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) w postępowaniu przed Sądem Rejonowym.

Skarżący zarzucił ponadto naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. (w poprzednim brzmieniu) w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 378 § 2 k.p.c. i art. 382 k.p.c. przez nieustosunkowanie się przez Sąd Okręgowy w sposób satysfakcjonujący skarżącego do zarzutów jego apelacji w zakresie okoliczności faktycznych wymienionych przez uczestnika w tej części skargi kasacyjnej. Rozważenie tego zarzutu należy poprzedzić przypomnieniem, że Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami stanowiącymi podstawę faktyczną zaskarżonego orzeczenia (art.398¹³ § 2 k.p.c.), zaś ocena dowodów i ustalenia faktyczne Sądu drugiej instancji nie mogą być przedmiotem zarzutów kasacyjnych (art.398³ § 3 k.p.c.). Art. 382 k.p.c. ma charakter ogólnej dyrektywy, określającej razem z art. 381 k.p.c. istotę postępowania apelacyjnego jako kontynuację merytorycznego rozpoznania sprawy. Powołanie się na naruszenie art. 382 k.p.c. może stanowić skuteczną podstawę kasacyjną w razie wykazania przez skarżącego, że sąd drugiej instancji pominął część zebranego w sprawie materiału i wydał orzeczenia wyłącznie na podstawie materiału zebranego przed sądem pierwszej instancji lub na podstawie własnego materiału z pominięciem wyników postępowania dowodowego przeprowadzonego przez sąd pierwszej instancji, a uchybienie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 1999 r., II CKN 100/98,

OSNC 1999, Nr 9, poz. 146 oraz z dnia 26 marca 1998 r., II CKN 815/97, niepubl., wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., III CSK 337/06, niepubl.; z dnia 9 czerwca 2005 r., III CK 674/04, niepubl.; z dnia 12 czerwca 2013 r., II CSK 634/12, niepubl. ,z dnia 5 października 2012 r., IV CSK 89/12, niepubl., z dnia 4 kwietnia 2014r., II CSK 384/13, niepubl. oraz z dnia 19 lutego 2015 r., III CSK 180/14, niepubl.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie także wskazywano, że z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2014 r. II CSK 478/13, OSNC-ZD 2015, nr 4 poz. 64 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 4 września 2014 r., I PK 25/14, OSNP 2016, Nr 1, poz. 6). Omawiany zarzut procesowy i jego uzasadnienie stanowią w istocie niedopuszczalną w postępowaniu kasacyjnym polemikę z ustaleniami faktycznymi Sądu Okręgowego, stąd usuwa się spod kontroli kasacyjnej. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ustabilizowany jest pogląd, że naruszenie art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. może stanowić usprawiedliwioną podstawę skargi kasacyjnej w sytuacji, w której uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie ma wszystkich koniecznych elementów składowych lub zawiera kardynalne braki, w wyniku czego nie jest możliwe zrekonstruowanie motywów wydanego orzeczenia i dokonanie jego kasacyjnej kontroli w granicach zaskarżenia i w granicach podstaw skargi kasacyjnej; uzasadnienie zaskarżonego postanowienia nie zawiera jednakże tego rodzaju mankamentów.

Przystępując do oceny zarzutów materialnoprawnych skargi ponownie należy przypomnieć, że Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami stanowiącymi podstawę faktyczną orzeczenia Sądu drugiej instancji, a zarzuty skarżącego odnoszące się do sposobu i wyniku oceny przez ten Sąd materiału dowodowego sprawy oraz poczynionych na ich podstawie ustaleń faktycznych usuwają się *de lege lata* spod kognicji Sądu Najwyższego. W świetle podstawy faktycznej zaskarżonego postanowienia nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia

art. 1038 k.c. w zw. z art. 684 k.p.c. przez przeprowadzenie uzupełniającego działu spadku wobec istnienia wiążącego strony porozumienia z dnia 15 czerwca 2009 r. zawierającego oświadczenia stron o podziale całego majątku spadkowego ze zrzeczeniem się roszczeń ani zarzut naruszenia art. 83 § 1 w zw. z art. 535 k.c. przez uznanie przez Sąd Okręgowy, iż transakcje sprzedaży towaru między W. M. i Fundacją T. miały charakter pozorny, podczas gdy wobec wystawienia faktur i wydania towaru nie można uznać, że oświadczenia stron tych umów zostały złożone tylko dla pozorów.

W odniesieniu do pierwszego z tych zarzutów należy podnieść, że zgodnie z art. 1038 § 2 k.c. umowny dział spadku może objąć cały spadek lub być ograniczony do części spadku. W okolicznościach rozpatrywanej sprawy było niewątpliwe, że umowny dział spadku połączony z umownym podziałem majątku wspólnego małżonków M. nie objął przedsiębiorstwa handlowego (sklepu) prowadzonego pod firmą T. M.. Jeśli określony składnik majątkowy, mimo że niewątpliwie wchodził w skład majątku wspólnego małżonków lub w skład spadku, nie został objęty podziałem, to bez względu na przyczynę tego stanu rzeczy, każdy z uprawnionych może wystąpić o podział tego składnika przez sąd (por. odpowiednio uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 sierpnia 1986 r., III CZP 47/86, OSNC 1987, nr 8, poz. 114, postanowienia Sądu Najwyższego dnia 14 lipca 1983 r., IV CR 282/83, nie publ. oraz z dnia 18 stycznia 1968 r., III CR 97/67, OSNC 1968, nr 10, poz. 169). W tej sytuacji obowiązkiem Sądu Rejonowego, wynikającym z bezwzględnie obowiązującego art. 684 k.p.c. było ustalenie z urzędu składu i wartości masy majątkowej podlegającej sądowemu podziałowi wskutek żądania zgłoszonego przez wnioskodawcę jako spadkobiercę, nie doszło zatem do uchybienia przytoczonym regulacjom.

Stosownie do art. 83 § 1 k.c., nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności. W orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz nauce ustabilizowana jest wykładnia tej wady oświadczenia woli wskazująca, że występuje ona w sytuacji, w której strony czynności prawnej - zgodnie z wcześniejszym porozumieniem - składają oświadczenia woli określonej treści, którym nie

towarzyszy jednak zamiar ani wola wywołania skutku prawnego, do którego oświadczenia te prowadzą zgodnie z prawem. Intencją stron nie jest spowodowanie zmiany w ich sytuacji prawnej, ale wywołanie w odbiorze zewnętrznym, w otoczeniu stron, przekonania, że do niej doszło. Ustalenie faktów wskazujących na istnienie takiego niedostępnego dla otoczenia porozumienia stron oraz na brak woli wywołania skutku prawnego, jaki powstaje zazwyczaj wskutek złożenia oświadczenia woli określonej treści, stanowi domenę sądów *meriti*, dokonujących oceny przedstawionych przez strony dowodów i na ich podstawie ustalających okoliczności faktyczne niezbędne do zorientowania się, czy istotnie doszło do pozorności. Sąd Okręgowy wskazał, z jakich przyczyn uznał za prawidłowe i miarodajne ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego poczynione na podstawie dowodów z zeznań świadka S. K., wnioskodawcy, uczestników postępowania W. M. oraz F. M. i wskazujące, że mimo wystawienia dwóch faktur VAT, nie doszło do sprzedaży towaru na rzecz Fundacji ani odsprzedaży tych przedmiotów przez Fundację na rzecz F. M., lecz towar ten został faktycznie przejęty bez zapłaty jakiegokolwiek kwoty przez F. M., a zatem były to transakcje całkowicie fikcyjne (str.11-12 uzasadnienia) Te kwestie usuwają się spod kognicji Sądu Najwyższego, który władny jest jedynie skontrolować prawidłowość oceny prawnej wiążących Sąd Najwyższy przedmiotowych okoliczności faktycznych, przeprowadzonej przez Sąd drugiej instancji, jako wskazujących na istnienie lub nieistnienie omawianej wady oświadczenia woli oraz wynikającej z tej oceny konsekwencji prawnych. Z tego punktu widzenia zarzut naruszenia art. 83 § 1 w zw. z art. 535 k.c. oraz jego uzasadnienie stanowią przejaw niedopuszczalnego w postępowaniu kasacyjnym kwestionowania oceny dowodów oraz ustaleń faktycznych, wskazujących - wbrew stanowisku skarżącego - na prawidłowość zastosowania przez Sąd drugiej instancji wskazanych norm prawa materialnego. Skarżący zarzucił także naruszenie art. 5 k.c. przez jego niezastosowanie wobec żądań wnioskodawcy z uwagi na czerpanie przez niego korzyści z podziału dokonanego na podstawie porozumienia spadkowego z dnia 15 czerwca 2009 r. i prowadzenie działalności w miejsce zlikwidowanego przedsiębiorstwa T. M.. Z ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia wynika, że F. M. przejął w całości towar oraz środki pieniężne wchodzące w skład majątku wspólnego małżonków M., a zatem

także w skład spadku po T. M. i nie rozliczył się z wnioskodawcą jako drugim spadkobiercą, stąd Sąd Rejonowy zasądził na rzecz wnioskodawcy spłatę stosowną do udziału wnioskodawcy w spadku po matce. Lakoniczne uzasadnienie tego zarzutu nie pozwala na ustalenie, w czym skarżący upatruje zarzutu naruszenia art. 5 k.c.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego w odniesieniu do pełnomocnika skarżącego z urzędu znajduje oparcie w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz.1651) oraz § 16 ust. 4 punkt 2 w zw. z § 12 pkt 3 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz.18). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. W sprawach o podział masy majątkowej nie zachodzi bowiem sprzeczność interesów uczestników domagających się podziału, niezależnie od postulowanego przez nich sposobu wyjścia ze wspólności i rozdysponowania składników majątku (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2011 r., II CZ 120/11, IC 2012, nr 11, s. 43, z dnia 3 lutego 2012 r., I CZ 133/1, IC 2013, nr 3, s.53, z dnia 6 czerwca 2012, IV CZ 13/12, niepubl.).